

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual) (nr. 133 din 11.05.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, fiind astfel incidente prevederile art. 72 din Constituția Republicii Moldova.

3. În acest sens, se propun modificări la Codul funciar nr. 828/1991 și la Legea nr.1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar.

În nota informativă la proiect se relatează că, scopul acestuia constă în simplificarea procedurii de elaborare și aprobare a Cadastrului funciar anual. În prezent cadastrul funciar este ținut de autoritățile administrației publice locale și conține un sistem de informații și documente despre regimul juridic al terenurilor, despre atribuirea lor deținătorilor de terenuri, despre parametrii cantitativi și calitativi și valoarea economică a terenurilor etc. Anual acesta este prezentat Agenției Relații Funciare și Cadastru, după care este aprobat de Guvern. Prin proiect, se propune delegarea competențelor de: tinere a evidenței terenurilor din Republica Moldova; de aprobare anuală a Cadastrului funciar anual; de publicare a Cadastrului funciar anual

pe portalul guvernamental al datelor deschise, de către Agenția Relații Funciare și Cadastru.

De asemenea, menționăm că proiectul prevede modificarea prevederilor ce țin de conținutul cadastrului funciar, cu privire la monitoringul solurilor și alte aspecte relevante cadastrului funciar.

II. Observații de ordin juridic și de tehnică legislativă

1. La Art. I,

- **pct. 1**, se face trimitere la articolul 8 alineatul doi, însă reieșind din faptul că acest articol este structurat într-un singur alineat și mai multe subalineate nenumerate, este necesar a se indica următoarea formulă:

”1. La articolul 8, subalineatele doi și trei se abrogă.”;

- **pct. 2**, necesită a fi redactat și prezentat în următoarea redacție:

„2. La articolul 9 subalineatul trei, cuvântul „ținerea” se substituie cu cuvântul „aprobarea”.

Totodată, atragem atenția asupra propunerilor de modificare cu privire la competența *de aprobare a cadastrului funciar*. Conform proiectului, la nivel local (raion/municipiu/sat(comună)/oraș) cadastrul funciar va fi aprobat de către autoritățile deliberative, iar pentru cadastrul funciar anual care, conform reglementărilor actuale este aprobat de către Guvern, situația rămâne incertă, urmare modificărilor propuse în proiect. În context, considerăm necesară evaluarea impactului potențial pentru cazul lipsei unei reglementări cu privire la aprobarea cadastrului funciar anual;

- **pct. 3** se va substitui cu următorul text:

„3. La articolul 10 subalineatul cinci, cuvântul „ținerea” se substituie cu cuvântul „aprobarea”;

- **pct. 5**, în alineatul întâi cuvântul „*alineatul*” se va substitui cu cuvântul „*subalineatul*”, iar cuvântul „*cuvintele*” se va substitui cu cuvântul „*textul*”, iar modificarea conținută în alineatul doi al acestui punct se va reda în următoarea formulă:

”subalineatul opt va avea următorul cuprins:

”elaborarea proiectelor de îmbunătățiri funciare conservare și sporire a fertilității solurilor; ””;

- **pct. 6**, deoarece conținutul propunerii reprezintă un singur alineat, sugerăm reevaluarea folosirii mențiunii „*aliniatele doi și trei vor avea...*” prin stabilirea expresă că, conținutul alineatului doi se modifică și va avea următoarea redacție ”...”, iar alineatul trei se abrogă.

2. La art. II,

- **pct. 1**, având în vedere că alineatul supus modificării nu este numerotat, sugerăm substituirea textului „*alin. (2)*” cu cuvintele „*alineatul doi*”;

- **pct. 2**, în alineatul întâi este necesară includerea mențiunii cu privire la denumirea articolului urmată de redacția conținutului acestuia.

Totodată, atragem atenția asupra faptului că, deși se menționează că cadastrul funciar conține informații cu privire la parametrii calitativi ai terenurilor, proiectul nu reglementează ce informație trebuie să includă la rubrica respectivă. Or, pentru parametrii cantitativi ai terenurilor și pentru parametrii calitativi ai solului este specificată informația necesară.

În context, considerăm oportună reglementarea *parametrilor calitativi ai terenurilor* în conținutul articolului 8 din Legea nr. 1247/1992;

- **pct. 3**, propunem substituirea trimiterii „*alin. (7)*” cu cuvintele „*alineatul șapte*”;

- **pct. 4**, dispoziția de conținut necesită a fi revăzută, deoarece intuim că propunerea de modificare s-ar referi la alineatul patru din art.15 care urmează a fi substituit cu norma propusă spre completarea acestui articol;

- **pct. 5**, textul „*alin. (3)*” se va substitui cu cuvintele „*alineatul trei*”, iar după cuvintele „*de calitate a solului*” se va introduce sintagma „*Republicii Moldova*”.

De asemenea, este necesar de reevaluat oportunitatea utilizării cuvintelor „*Monitoringul funciar*”, or, la pct. 4 din proiect, sunt folosite cuvintele „*Monitoringul solurilor*”. În context, sugerăm folosirea unei terminologii unificate pentru evitarea tălmăcirilor eronate la aplicarea prevederilor actului normativ.

În prezent, potrivit art. 19 din Legea nr. 1247/1992, *lucrările privind reglementarea regimului proprietății funciare, ținerea cadastrului funciar și a monitoringului funciar se organizează: la nivel republican - de Guvern, prin autoritatea administrativă responsabilă de implementarea politicilor în domeniul relațiilor funciare și monitoringului funciar, iar la nivel local - de autoritățile administrației publice locale și de serviciile locale pentru reglementarea regimului proprietății funciare*. Prin proiect se propune modificarea conținutului subpunctelor 1) și 3) din Legea menționată, stabilindu-se că la *nivel național* cadastrul funciar să fie ținut de către autoritatea administrativă de implementare a politicilor în domeniul îmbunătățiri funciare, relațiilor funciare și monitoringului funciar, iar la *nivel local* - de către autoritățile publice executive și de serviciile locale pentru reglementarea regimului proprietății funciare.

În contextul celor menționate, atenționăm asupra unor neconcordanțe între alineatul întâi al art. 19 și conținutul proiectului, or, acesta din urmă stabilește dar sarcina/atribuția de ținere a cadastrului funciar, iar pentru celelalte lucrări (reglementarea regimului proprietății funciare, monitoringului funciar) nu sunt prevăzute careva reglementări. Respectiv, alineatul întâi al pct. 7 necesită a fi revizuit din punct de vedere gramatical, dar și adus în concordanță cu propunerea de modificare a art.15 din Legea vizată (Art. II pct. 5).

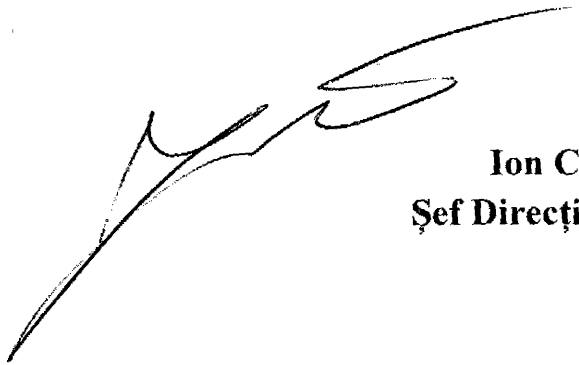
Din cele relatate, deducem că la nivel național este stabilită expres sarcina de ținere a cadastrului funciar pentru entitatea publică competentă, iar pentru nivelul local lipsește o astfel de mențiune.

De asemenea, considerăm oportună ca propunerea de completare a alineatului trei din pct. 7 să fie identificată ca un nou alineat în conținutul art. 19 or, conform redacției propuse, aceasta nu corelează cu conținutul subpct.3).

Urmare celor expuse, considerăm necesar de reevaluat conținutul pct. 7 prin redactarea coerentă a conținutului art. 19.

Ținând cont că, în textul Legii nr. 1247/1992 este utilizat și în alte cazuri cuvântul „*republican*”, pentru uniformizarea terminologiei folosite în textul actului normativ, sugerăm reevaluarea utilizării cuvântului „*național*” la pct. 7, subpct. 1) din proiect, sau substituirea lor.

Relevant redacției subpct. 3) din proiect, se propune substituirea cuvintelor „*autoritățile publice executive*” cu cuvintele „*autoritățile executive ale administrației publice locale*”.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală